

Kursplan

Nämnden för utbildningsvetenskap

Institutionen för pedagogik, psykologi och idrottsvetenskap

4PP202 Särskilt stöd i språk-, läs- och skrivutveckling II, 10
högskolepoäng

Special Support in Language, Reading and Writing Development, 10
credits

Huvudområde

Pedagogik

Ämnesgrupp

Pedagogik

Nivå

Avancerad nivå

Fördjupning

A1N

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för pedagogik, psykologi och idrottsvetenskap 2011-11-07

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2012

Förkunskaper

Minst betyget Godkänd på kursen 4PP100 – Särskilt stöd i språk-, läs- och skrivutveckling I, 5 hp

Mål

Kursen syftar till att den studerande skall utveckla fördjupad kunskap om läsprocessen, läs- och skrivutveckling, läs- och skrivsvårigheter, dyslexi samt om pedagogisk läs- och skrivutredning och diagnostik. Under kursen ska den studerande visa ett förhållningssätt i överensstämmelse med gällande etiska regler och styrdokument. Kursen syftar dessutom till att utveckla ett vetenskapligt och professionellt förhållningssätt till den pedagogiska praktiken.

Efter avslutad kurs skall den studerande kunna:

- omsätta fördjupade teoretiska kunskaper om läsprocessen och stavning samt om läs- och skrivutveckling i ett specialpedagogiskt perspektiv till handling
- redovisa fördjupade kunskaper om läs- och skrivinlärning ur ett kognitivt perspektiv
- självständigt identifiera läs- och skrivsvårigheter och dyslexi
- tillämpa testteoretisk och testmetodisk kunskap och kritiskt granska test, testande och diagnostisk verksamhet

- analysera, förebygga och åtgärda läs- och skrivsvårigheter på organisations-, grupp- och individnivå samt att tillämpa dessa kunskaper i arbete att upprätta åtgärdsprogram
- redogöra för läs- och skrivundervisning i Sverige ur ett historiskt och samhällligt perspektiv med fokus på särskilt stöd

Innehåll

Kursen innehåller följande moment:

- läsprocessen, stavning, läs- och skrivinläring/utveckling i nationell och internationell kontext ur specialpedagogiskt, kognitivt och samhällligt perspektiv
- läsförståelse ur olika perspektiv
- analys, tolkning och bedömning av läs- och stavningsutveckling
- orsaker till och konsekvenser av läs- och skrivsvårigheter och dyslexi ur ett tvärvetenskapligt perspektiv
- grunder i testteori och testmetodik och olika perspektiv på utredningar och test
- analys, åtgärder och uppföljning på organisations-, grupp- och individnivå samt upprättande av åtgärdsprogram utifrån ett helhetsperspektiv på eleven och på den pedagogiska verksamheten
- fallstudier kopplade till åtgärder med beaktande dels av fonologi, ordavkodning, läsflyt, läsförståelse, ordförråd och stavning, dels av psykosociala faktorer
- alternativa verktyg gällande språk-, läs- och skrivutveckling
- läs- och skrivundervisning i Sverige ur ett historiskt och samhällligt perspektiv med fokus på särskilt stöd

Undervisningsformer

Undervisning ges i form av campusförlagda föreläsningar och seminarier bredvid nätbaserade diskussioner och nätdistribuerat undervisningsmaterial.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Närmare specifikation av examinationsformer sker i en studiehandledning. Oavsett examinationsform är det den enskilde studentens prestationer som bedöms och betygsätts. För betyget Godkänd ska de förväntade studieresultaten vara uppnådda.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering som sammanställs skriftligt och återkopplas till de studenter som gått kursen samt presenteras tillsammans med eventuellt vidtagna åtgärder för studenterna nästa gång kursen ges. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd, samt arkiveras av kursansvarig institution.

Övrigt

Eventuella merkostnader i samband med uppgifter eller dylikt bekostas av den enskilde studenten.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Af Trampe, Peter & Andersson, Bodil (2005). *Vetenskap, beprövad erfarenhet och humbug*. www.dyslexiforeningen.se. 8 sidor.

Alatalo, Tarja (2011). *Skicklig läs- och skrivundervisning i åk 1-3. Om lärarens möjlighet och hinder*. Doktorsavhandling, Gothenburg Studies in Educational Sciences 311. ISBN 978-91-7346-709-4. 200 sidor.

Asp-Onsjö, Lisa (2009). *Åtgärdsprogram i praktiken*. Lund: Studentlitteratur. 150 sidor. ISBN: 978-91-44-05009-6.

Druid Glentow, Birgit (2006). *Förebygg och åtgärda läs- och skrivsvårigheter*.

Stockholm: Natur och Kultur. 37 sidor (Kap. 6-7, 9). ISBN 91-27-72297-X.

Dyslexiföreningen (2006). *En utredningsmodell*.
www.dyslexiforeningen.se. 8 sidor.

Ehri, Linnéa (2005). *Development of sight word reading: Phases and findings*.
Erhålles genom institutionen; ingår i Kompendium, 20 sidor.

Elbro, Carsten (2004). *Läsning och läsundervisning*. Stockholm: Liber. 141 sidor
(Kap. 2, 5-8). ISBN: 91-47-05180-9.

Ericson, Britta (2010) (senaste upplagan). *Utredning av läs- och skrivsvårigheter*.
Lund: Studentlitteratur. 106 sidor (Kap. 5-6, 11). ISBN: 978-91-44-00991-9.

Herder, Britta (red.) (2007). *Vad händer med läsningen?* En kunskapsöversikt om
läsundervisningen i Sverige 1995-2007. Skolverket. 156 sidor.

Høien, Torleiv & Lundberg, Ingvar (senaste upplagan). *Dyslexi. Från teori till
praktik*. Stockholm: Natur och Kultur. 270 sidor (Kap. 1-3, 6-8). ISBN: 91-27-72266-
XB.

Jacobson, Christer (red.) (2009). *Testning och testmetodik*.
Erhålles genom institutionen; ingår i Kompendium. 20 sidor.

Jacobson, Christer & Svensson, Idor (2006). *LUK-boken*.
Erhålles genom institutionen. 100 sidor.

Kamhi, Alan (Ed.) & Catts, Hugh (2011). *Language and Reading Disabilities*. Third
Edition. Boston. Pearson. 174 sidor (Kap. 1-4, 6-7). ISBN: 978-0-13-707277-4.

Lundberg, Ingvar & Herrlin, Katarina (2003). *God läsutveckling*. Stockholm: Natur
och Kultur. 72 s. ISBN: 91-27-72306-2B.

Myrberg, Mats (2007). *Dyslexi. En kunskapsöversikt*. Vetenskapsrådets rapportserie,
2:2007, 100 sidor.
PIRLS (2010). *Sammanfattning*. Skolverket, publikationer.

Samuelsson, Stefan (red) (2009). *Dyslexi och andra svårigheter med skriftspråket*.
Stockholm: Natur och Kultur. 216 sidor. (Kapitel 1,3,6-7, 9-10, 12-13, 17-18). ISBN 978-
91-2741934-6.

Skolverket (2008). *För arbete med åtgärdsprogram*. Allmänna råd och kommentarer.
25 sidor.

Skolverket (2009). * *Rustad att möta framtiden?* PISA, Sammanfattning av rapport
352, 2010. Skolverket, publikationer. 4 sidor.

Westlund, Barbro (2009). ** *Att undervisa i läsförståelse*. Stockholm: Natur och
Kultur. 143 sidor (Kap. 3, 5-6, 8, 10). ISBN: 978-91-41318-4.

Referenslitteratur:

Relevanta styrdokument

Skolverket – Publikationer – Nya Språket lyfter

Övriga läromedel:

Testmanualer och testmaterial

Valbara grupptest

Valbara individualtest
(Information ges under kursens gång)